

Protiv sistemske odmazde: Za samoorganizovani otpor radničke klase

Vladajući kapitalistički režim SNS-a je poslednjih meseci počeo sistematski da uvodi različite oblike ekonomskih i političkih mera, koje zajednički posmatrano predstavljaju svojevrsni talas masovnog kažnjavanja i osвете narodu zbog protesta koji su počeli u novembru, nakon pada nadstrešnice u Novom Sadu. Najupadljivija je eskalacija državnog nasilja protiv radnog naroda poslednjih nedelja, ali je to nasilje samo jedan vid trenutne eskalacije, dok se u pozadini dešavaju dugotrajne sistemske mere odmazde.

Mere poput inicijalnog [odbijanja da se daju upisne kvote Filozofskom fakultetu u Beogradu](#) (kao jednom od glavnih žarišta studentske pobune) i [uvođenje mere 35-5](#) koja je efektivno smanjila plate profesorima za preko 80% tokom blokada, su neke od konkretnih kaznenih mera. Najskorije mere uključuju i [neisplaćivanje druge polovine plate](#) profesorima i naučnim istraživačima na Beogradskom univerzitetu.

Međutim, ono što se donekle previđa su sistemske promene kojima se celokupno stanovništvo, a pre svega radnička klasa kažnjava, dok se otvaraju vrata neslućenim kapitalističkim pljačkama i bogaćenju.

Nedavno najavljen [prelazak 12 javnih preduzeća u status D00-a](#), čime se otvara put ka njihovoj privatizaciji, kao i [promena naplate struje](#) kojom će narod u Beogradu račune plaćati SNS-ovoj Alta banci umesto EPS-u, su sistemske promene u interesu krupnog kapitala. Vlast je odlučila da na brzaka sprovede neke od najbrutalnijih neoliberalnih promena u ekonomskom sistemu Srbije, krčeći put ka tržišnoj liberalizaciji vrednoj stotine miliona evra godišnje, koji će umesto u kasu javnih preduzeća,

ići u privatne ruke.

Najverovatnije nećemo pogrešiti ako pretpostavimo da iza svega navedenog stoje zakulisne korupcijske šeme krupnog kapitala i političara na vlasti.

Država je servis vladajuće klase koji služi da obezbedi zaštitu njenih interesa kroz sistem zakona i propisa koji omogućavaju kapitalistima da neometano obavljaju poslove i eksploatišu radničku klasu uz što niže plate i najvišu moguću profitnu stopu.

U kapitalističkom društvu svaka vlast teži eksponencijalnom povećanju svoje moći kako bi bila što korisniji alat kapitalistima koji je finansiraju i stoje iza nje. Ona vlast koja nije sposobna da efikasno štiti i sprovodi mere u interesu njenih finansijera se menja bilo finansiranjem opozicije, bilo nasilnim metodama kao što su sankcije, državni udari, vojni pučevi ili spoljne vojne intervencije.

Trenutni, kriminalni režim SNS-a pre svega radi u interesu zemalja kapitalističkog centra, dok često retorički tvrdi da je vojno neutralan i izražava afinitete prema drugim kapitalističkim silama poput Rusije i Kine, ali je zapravo pre svega sluga imperijalizma. Kompradorska buržoazija Srbije, koju predvodi SNS politička mafija je ako se pogleda udeo stranih firmi u domaćoj privredi orijentisana većinski ka Evropskoj uniji. Kapitalisti iz EU i u manjoj meri SAD-a drže većinu stranih firmi u Srbiji, dok su ruske i kineske firme u velikoj manjini.

Režim SNS-a relativno uspešno sedi na svim stolicama, ulizujući se svim kapitalističkim silama, dok u praksi sprovodi pre svega interese svojih zapadnih gospodara, a dotičnima je u interesu poslušnost ovdašnje vlasti. Ukoliko je ona poslušna, nema razloga da je menjaju, budući da su je podržavali prethodnih 13 godina. Međusobne posete zapadnih političara i visokih funkcionera SNS režima poslednja dva

meseca jasno pokazuju čvrstinu veze domaće vlasti sa političkom elitom EU i SAD-a.

Ako društvenu stvarnost u odlučujućoj meri determinišu ekonomski odnosi, jasno je da protesti koji su od novembra prošle godine zahvatili Srbiju ne odgovaraju kapitalistima kojih god nacionalnosti, jer svaki vid socijalnog nemira potencijalno destabilizuje poslovnu klimu u zemlji. Kapitalističkom tržištu u Srbiji je potreban socijalni mir kako bi zemlja ostala primamljiva za strane investitore i kako bi ova, ili neka druga vlast mogle na miru da nastave da se bogate finansijskim špekulacijama.

Osvetničke mere koje SNS poslednjih meseci sprovodi nad radnim narodom su rezultat pozicije moći u kojoj se režim nalazi nakon što je protestni pokret iscrpljen i sada već u potpunosti usmeren ka raspisivanju parlamentarnih izbora kao jedinom cilju i zahtevu. Pomenute kaznene mere otvaraju nove tržišne mogućnosti kapitalistima i sada je odličan trenutak da ih vlast preko noći sprovede.

Blokade fakulteta su efektivno završene izglasavanjem nadoknade nastave, iako su neki fakulteti još uvek simbolično, fizički u blokadi. Sa druge strane protestne šetnje i blokade organizovane od strane građanskih zborova su isto mahom utihnule i uglavnom se odvijaju kao performativni periodični protesti bez stvarnog potencijala za nekakav realan pritisak na vlast.

Nažalost, protestni talas direktnodemokratskih blokada i zborova koji je započet nakon državnog ubistva 16 ljudi padom nadstrešnice u Novom Sadu je došao do svog političkog iscrpljenja nakon preorijentacije ka zahtevu za izborima.

Zahtev za izlazak na izbore je ugasio žar protesta, što je dovelo i do toga da se hiljade učesnika protesta koji su se prvi put politički aktivirali kroz direktnodemokratsku borbu na fakultetima i zborovima, pasivizuju i distanciraju od onoga

što je ostalo od protestnog pokreta.

U ovakvoj situaciji koja je ubrzano eskalirala nakon velikog protesta 28. juna u Beogradu, vlast je ispravno osetila da je sada značajno veća moć u njenim rukama i da narod više nema potencijal da trenutno pruži otpor koji bi doveo do ispunjenja ikakvih zahteva. Zato se toliko i osilila sa merama poput uvida u privatizaciju ključnih javnih preduzeća ili davanja nadležnosti za naplatu struje u Beogradu njihovoj Alta banci. Da ne govorimo o eksploziji policijskog nasilja i upotrebi stotina batinaša za razbijanje narodnih protesta protiv represije.

Potrebno je da umesto performativnih protesta koji traže izbore (koji će svakako biti namešteni i pokradeni) gradimo direktnodemokratske strukture koje će se organizovati protiv konkretnih mera vlasti.

Ako hoće da privatizuju 12 javnih preduzeća, hajde da se povežemo sa radnicima tih preduzeća i da zajednički planiramo borbu.

Ako prebacuju naplatu struje sa EPS-a na SNS Alta banku, hajde da zagorčamo život toj banci sve dok ne povuku ovu odluku.

Možda zvuči neverovatno, ali istorija klasnih borbi širom sveta nam pokazuje da samoorganizovan narod može da primora vlast na bilo šta, kada se poveže i organizuje sa smislenim, konkretnim zahtevima.

Već živimo u kapitalističkoj distopiji, a ako budemo ćutali ili samo zahtevali parlamentarne izbore kojima se ništa sistemski ne menja, onda ćemo se probuditi u društvu još većeg sivila i mraka.

To što je je ovaj protestni talas otišao u smeru zahteva za izborima ne znači da je jednostavno "sve propalo" jer sada imamo desetine hiljada ljudi koji su se po prvi put u životu zaista politički aktivirali kroz direktnodemokratske zborove i

plenumu.

Svi mi koji smatramo da nikakvi parlamentarni izbori nisu rešenje, već razumemo da nam je potrebna borba za temeljnu promenu sistema sada imamo priliku da se međusobno povežemo i stvaramo strukture koje će se planski boriti na fakultetima, radnim mestima, i ulicama.

Ne želimo da jednostavno zamenimo jedne lopove i krvnike nekim drugima, već da zaista promenimo društvenoekonomski sistem koji omogućava da takvi paraziti prigrabe moć i neopisiva bogatstva dok ogromna većina naroda živi u bedi.

Oni imaju represivni aparat, medije i neograničene resurse, ali mi imamo jedni druge i neuporedivo nas je više. Na nama je da se međusobno povežemo i organizujemo.

Kako se suprotstaviti režimskoj ofanzivi: Direktnodemokratske strukture otpora

Nijedno pravo u istoriji nije poklonjeno radničkoj klasi, već je rezultat dugogodišnjih klasnih borbi. Kapitalistički režim SNS-a je u ofanzivi protiv radnog naroda, uvodeći niz ekonomskih i političkih mera koje vode ka ekstremnoj neoliberalizaciji našeg društva u kojem će siromašni biti još siromašniji, a ograničena grupa kriminalaca i kapitalista sve bogatija.

Takođe, svedoci smo sve intenzivnijem korišćenju parapolicijskih, batinaških formacija lojalnih režimu, koje napadaju narodne proteste. Nedavno su mirne proteste u [Vrbasu](#) i [Bačkoj palanci](#) napale pristalice SNS režima, dok je policija, naravno u skladu sa svojom ulogom, pružila zaštitu napadačima a ne narodu, jer je [njena uloga da štiti državu od naroda](#) a ne obrnuto. Dalja eskalacija se desila u [Beogradu i Novom Sadu](#), kada su narednih dana izvedene batinaške formacije

na ulicu koje su napale demonstrante u tesnoj koordinaciji sa policijom.

Da bismo se suprotstavili kako državnom nasilju, tako i sveobuhvatnim sistemskim neoliberalnim merama, nužno je da delujemo organizovano.

Smatramo da organizovanje kroz zvanične, žute sindikate, politilke partije, ili studentske parlamente nema nikakav potencijal za direktnu konfrontaciju sa gazdama i političarima, koji na svakom koraku pokušavaju da još više profitiraju nad našim životima. Pljačkaški režim koji je doveo do pada nadstrešnice u Novom Sadu je simptom kapitalističkog sistema koji je zasnovan na bogaćenju manjine preko leđa ogromne većine stanovništva.

Studentski pokret, kao i narodni zborovi su pokazali da je moguća primena anarhističkih metoda direktnodemokratskog samoorganizovanja i odlučivanja na masovnom nivou. Ipak, zbog nedostatka masovnog anarhističkog pokreta da učestvuje u artikulaciji ideološke i političke linije protesta, isti je završio sa u potpunosti liberalnim zahtevima koji ni na koji način ne ugrožavaju vladajući režim, a kamoli kapitalistički sistem eksploatacije u Srbiji.

Međutim, sada imamo situaciju u kojoj je hiljade studenata i građana radikalizovano iskustvom protesta i blokada prethodnih meseci i dobar deo njih se neće zadovoljiti kozmetičkim promenama kao što su prosta smena trenutnog režima nekim drugim kapitalistima. Među ljudima vlada masovno nepoverenje u političku opoziciju ali značajan deo protivnika režima smatra da bi nekakva "studentska lista" mogla da dovede do stvarne političke promene na izborima.

Iako razumemo impuls da se "studentska lista" vidi kao rešenje krize putem izbora, kao anarhisti se ne slažemo da bi njena pobeda išta sistemski zaista i promenila, osim naličja kapitalističkog sistema na vlasti. Možda bi neko vreme vladala

iluzorna euforija da je nekakva suštinska promena ostvarena, ali bi vrlo brzo sistem nastavio da funkcionise po starom.

Ovo smo videli svaki put kada se vlast menjala poslednjih nekoliko decenija. Ne zaboravimo da je upravo trenutni režim SNS-a došao na vlast pod mantrom "samo da ove sklonimo, lako ćemo posle i ove nove ukoliko budu loši."

Budući da je Srbija zemlja poluperiferije kapitalističkog sistema, koja je podređena interesima pre svega Zapadnih zemalja i okružena NATO članicama, ovde nijedna vlast ne može da funkcionise bez dozvole istog tog Zapada. U takvoj političkoj klimi čak i da je "studentska lista" najplemenitija i najiskrenija u svojoj želji da dovede do stvarnog društvenog boljitka u Srbiji, ona neće biti u mogućnosti da tako nešto uradi jer bi time ugrozila interese krupnog kapitala.

Zato kao anarhisti smatramo da je uloga radikalizovanih elemenata među narodom koji je protestovao prethodnih meseci širom zemlje da se povezuju i stvaraju direktnodemokratske strukture otpora.

Tu mislimo na samoorganizovane kolektive i inicijative na radnim mestima, u obrazovnim institucijama i po komšilucima, koje će biti sposobne da pokrenu svoje zajednice u borbi za socijalne zahteve koji će direktno uticati na poboljšanje života radnog naroda.

Ne znači nam mnogo borba protiv korupcije ukoliko plate ostaju mizerne a cene svega nastave da skaču.

Ne znači nam mnogo skidanje jednih sa vlasti, ukoliko oni sledeći nastave sa istim neoliberalnim merama koje koncentrišu bogastvo u rukama kapitalista i političara a naše svakodnevne živote čine sve težim, jer računi za komunalije i osnovne namirnice bez prestanka samo rastu.

Trenutni problem sa studentskim plenumima i narodnim zborovima je dominacija vladajuće, liberalne ideologije, koja nažalost

koči veliki deo učesnika da odu dalje od zahteva za raspisivanjem izbora. Naravno da nam je svima dosta ove najgore vlasti u novijoj istoriji Srbije. Međutim, nama je takođe dosta i svake druge vlasti koja će kao i 30+ godina unazad samo da sprovodi diktate krupnog kapitala, bez ikakvog obzira prema potrebama radničke klase.

Ideja da mi, radnička klasa, možemo sami da upravljamo svojim životima i da postanemo upravljačka sila društva može da zvuči kao naučna fantastika na prvi pogled, jer smo učeni da ne postoji alternativa osim kapitalističke liberalne demokratije.

Vladajuća ideologija kroz svoje medijske aparate i obrazovne institucije decenijama sistematski satanizuje svaku ideju o alternativni kapitalizmu kao nešto utopijsko, nemoguće, i redovno koristi primere zemalja "realnog socijalizma" da nas ubedi kako je komunizam zapravo društvo mraka, bede, represije i da je jednak fašizmu.

Uče nas da je kapitalizam najbolji od svih mogućih društvenih sistema i sve što liči na antikapitalističke, komunističke ideje, tretiraju kao ekstremističku jeres.

Mi smatramo da jedino u slobodarskom komunističkom društvu koje je raskrstilo sa kapitalističkim sistemom proizvodnje i hijerarhije, ali i sa represivnim metodama karakterističnim za zemlje realnog socijalizma poput nekadašnjeg SSSR-a, leži potencijal za istinsko blagostanje radničke klase.

Mi nemamo, niti verujemo da postoji gotov recept za jednu takvu revolucionarnu društvenu promenu. Smatramo da jedino povezivanjem i stvaranjem direktnodemokratskih struktura spremnih da se upuste u klasnu borbu na svim poljima, možemo da počnemo da gradimo ćelije jednog novog društva baziranog na klasnoj solidarnosti radnog naroda.

Ovakva vrsta organizovanja može delovati isuviše ambicioznom, ili pak besciljnom, ali defetizam oko političkog organizovanja

jeste tačno ono što vladajućoj klasi odgovara. Apatija održava status quo, a istinsko i delotvorno političko organizovanje mora da počne odozdo i horizontalno, ma koliko sporo i nemoguće to delovalo.

Za početak, treba da se upoznajemo i povezujemo kako bismo gradili poverenje među sobom i kroz borbu gradili strukture koje neće zahtevati samo promenu vlasti, već promenu celokupnog društvenog poretka.